

Vergaderjaar 2020–2021

32 637

Bedrijfslevenbeleid

O

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2021

In de Visie op het Toegepast Onderzoek (Kamerstuk 32 637, nr. 68) heeft het kabinet toegezegd om de organisaties voor toegepast onderzoek (TO2)¹ elke vier jaar te evalueren op kwaliteit en impact van het onderzoek. De eerste evaluatie vond plaats in 2016 (rapportage opgeleverd in februari 2017) en richtte zich op de periode 2012–2015 (Kamerstuk 32 637, nr. 301). De afgelopen tijd zijn de TO2-instellingen opnieuw geëvalueerd, over de jaren 2016–2019, waarvoor ik op 16 oktober 2020² de Evaluatiecommissie TO2 heb ingesteld. Op 29 april 2021 heeft deze commissie haar rapporten aan mij aangeboden. Hierbij stuur ik u, mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de rapporten toe. Het gaat daarbij om vijf instellingsrapporten³ (één per TO2) en een syntheserapport over de gehele TO2-onderzoeksportfolio getiteld «Excellent toegepast onderzoek voor maatschappelijke missies»⁴.

Aanpak en uitkomsten TO2-evaluatie

De evaluatiecommissie, onder voorzitterschap van prof. dr. ir. Wim van Saarloos, is tot de evaluatie gekomen op basis van aangeleverde kwantitatieve informatie, zelfevaluaties, audits en evaluaties van eerdere externe commissies. Ook heeft de commissie elke TO2-instelling (virtueel) bezocht waarbij is gesproken met het management, medewerkers en stakeholders van elke TO2-instelling. Deze aanpak is beschreven in het

¹ De toegepast onderzoeksorganisaties of TO2-instellingen zijn de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO), de Stichting Wageningen Research (WR), het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Deltares en het Maritiem Research Instituut Nederland (MARIN). Deze instituten werken samen in de TO2-federatie.

² Besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 16 oktober 2020, nr. WJZ/ 20215787, tot instelling van de Evaluatiecommissie Toegepaste Onderzoek Organisaties (TO2).

³ Ter inzage gelegd bij de Directie Inhoud.

⁴ Ter inzage gelegd bij de Directie Inhoud.

Evaluatie- en Monitoringskader Toegepast Onderzoek (EMTO), dat het Rathenau Instituut specifiek voor de evaluatie van TO2-instellingen heeft ontwikkeld.

Uit de rapporten blijkt onder meer dat over de hele linie de kwaliteit en impact van het werk van de instellingen goed tot zeer goed is, en op onderdelen tot de wereldtop van het betreffende vakgebied behoort. Deze kennis en kunde zetten de TO2-instellingen succesvol in ten behoeve van maatschappij en bedrijfsleven, zoals ook door de Evaluatiecommissie TO2 wordt erkend. Daarmee zijn ze een belangrijke speler in het Nederlandse kennis- en innovatie-ecosysteem. Ook de vitaliteit van de TO2-instellingen is in vergelijking met de vorige evaluatie aanzienlijk toegenomen, onder andere als gevolg van de extra middelen voor toegepast onderzoek beschikbaar gesteld door dit kabinet.

De rapporten bevatten naast aanbevelingen aan elk van de instellingen ook aanbevelingen aan de overheid. De evaluatiecommissie kaart daarin enkele onderwerpen aan die van belang zijn voor het blijvend goed functioneren van de instituten, zoals de financiering van onderzoeksfaciliteiten waarvoor op dit moment een structurele oplossing ontbreekt. Een ander knelpunt is de toegankelijkheid van de TO2-instellingen voor het mkb. Met het oog op de verdere versterking van het toegepast onderzoek in Nederland zal een nieuw kabinet reageren op de geïdentificeerde knelpunten en voorgestelde aanbevelingen op een manier die recht doet aan het werk van deze commissie. Dat vergt onder andere afstemming met alle betrokken departementen. Ik acht het echter van belang dat u eerder al kennis kunt nemen van de rapporten en stuur het u daarom nu toe.

Tot slot

Op mijn verzoek stellen alle vijf de TO2-instellingen op dit moment elk een nieuw strategisch plan op voor de periode 2022–2025, en een gezamenlijk strategisch kader. Ik laat aan een nieuw kabinet om in een later stadium een reactie te geven op zowel de evaluatie als de nieuwe strategische plannen en het strategisch kader.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer